

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

O luptă necesară

Arad, 15 Sept.

Teritoriul județului nostru e năpădit mai mult decât oricare altul de plaga sectelor religioase. Această plagă negăsind până acuma rezistențe serioase, s'a propagat pe nesimțite. Fanatismul sectarilor s'a strecurat peste nepăsarea noastră și cucerește teren.

La intervale mari am auzit strigăte de alarmă cari s'au stins repede în indiferența generală. Am așteptat zadarnic o mișcare largă de afirmare a preoției noastre. Nici o comună nu ne-a trimis până acum vești despre eventuale izbâzi ortodoxe. Biserica noastră par'că ar avea puțin slugitori într'adevăr devotați și eroici. Și totuși, în vremurile acestea, preoția ar trebui să fie în fruntea luptelor noastre de primenire sufletească.

În această atmosferă încărcată, P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului începe lupta, cu toată hotărârea.

P. S. S. a început o puternică acțiune pentru intensificarea vieții religioase morale a poporului din eparhia Aradului. A înființat un fond de propagandă religioasă și a început publicarea unor broșuri cari să ducă la sate cuvântul Bisericii noastre.

În acest scop P. S. S. a lansat un apel către toți fiii bisericii ortodoxe, îndemnându-i să contribuie cu obolul lor la acest fond de propagandă religioasă.

Această declarație de războiu sfânt a P. S. S. Episcopului Grigorie vine la timp. Biserica noastră trebuie să ia lupta împotriva rățăciților, sprijinindu-se doar pe propriile-i forțe, fără a se gândi să apeleze vreodată la sprijinul jandarmului.

Avem toată încrederea că acțiunea P. S. S. Sale, pornită cu avânt va fi dusă cu toată energia necesară pe toate căile, și împotriva tuturor greutăților. Eparhia Aradului va avea ea încă, preoți devotați, apostoli vrednici, nerobiți tiranici de celepământuși. În acești preoți cari nu consideră preoția doar ca o slujbă oarecare, P. S. S. va găsi ostași neobosiți ai cuvântului Bisericii noastre ortodoxe. Și lupta nu va putea să nu ne aducă biruințe deplăcute.

Din parte-ne fi urâm P. S. S. Sale Episcopului Grigorie toată țaria pen-

tru a duce la izbândă lupta cea început-o. Îi dorim furia sacră care alungă din temple pe slujitorii care-și fac în altare loc pentru mărfurile lor infame.

O primenire a atmosferei acestea se impunea. Preoția să fie și de-acum înaintea avangarda luptelor noastre de mai bine. Ea trebuie să curețe drumurile destinelor noastre, pentru că trebuie să mergem înainte. La culmea fiecărei zile ce-o trăim trebuie să avem ceva mai înalt decât pâinea cea de toate zilele.

Spre acel ceva năzuința noastră va fi constată și lupta noastră zilnică nu va cunoaște răgazuri.

D. ministru Al. Constantinescu la Lwow

Varșovia. — Sâmbătă a sosit la Lwow ministrul român de agricultură, dl. Alexandru Constantinescu în scopul de-a vizita Târgul Oriental.

Misiunea patriarhiei din Constantinopol în Capitală

O misiune a Patriarhiei ecumenice a sosit în Capitală compusă din: P. S. Ioachim mitropolitul Calcedonului, P. S. Ghermanos mitropolitul din Sardeon și Spiru Constantinid, marele dragoman al patriarhiei.

Misiunea a fost însoțită până la București de dl. profesor Dragomir Demetrescu și de doi delegați ai legației poloneze.

Protejarea pavilionului național

Direcțiunea generală a vămirilor, din ministerul de finanțe constatănd că în ceace privește cabotajul între porturile dunărene, vasele românești nu se bucură în mod real de protecția acordată prin statutul Dunării, a trimis următorul ordin circular tuturor vămirilor:

Am avut ocazia să constatăm că majoritatea încărcărilor de cereale în cabotaj pentru Brăila se fac în vase străine în contra dispozițiilor Statutului Dunării, care rezervă micul cabotaj pavilionului român.

Vă invităm dar ca pe viitor să numai admiteți îndeplinirea formalităților de cabotaj pentru mărfurile încărcate pe vase străine, adică acelea aparținând societăților străine sau particularilor străini, având pavilion străin.

Dacă cerealele sau alte mărfuri încărcate în vase străine merg într'adevăr pentru export, proprietarii sau exportatorii n'au decât să îndeplinească formalitățile de export plătiind taxele provenite la locul de pornire, iar nu de cabotaj care rămâne rezervat pavilionului național.

Activitatea Bibliotecii „Semănătorul”

NOTE

Ziarul bucureștean „Rampa” ocupându-se de activitatea pe care-o desfășoară „Biblioteca Semănătorul” din Arad scrie sub semnătura dlui D. Karnabat, următoarele:

La Arad apare o harnică și inteligent condusă bibliotecă populară „Semănătorul”, care publică bucăți alese din clasici și din scriitorii contemporani, atât din Ardeal cât și din fostul vechiu regat, contribuind nu numai la cunoașterea scriitorilor de aci din Ardeal, ci și la desăvârșirea armoniei și unității limbii. E o bibliotecă populară, destinată în primul rând țărânilor din Ardeal, atât de lacomă de citit, a cărei alimentare intelectuală a rămas și astăzi în cadrul României-Mari tot pe seama generoasei inițiative particulare.

Ultimele numere din această bibliotecă sunt: două succinate și substanțiale studii istorice ale dlor Stefan Mețes: „Relațiile Mitropolitului Andre Șaguna cu România din Principatele-Unite” și „Moșiile Domnilor și boierilor din Țările române în Ardeal și Ungaria” — studii minuțioase pline de răbdare și luciditate istorică scrise în stilul și tradiția istoriografiei ardele.

Dintre scriitorii din Regat, biblioteca ardeleană popularizează încă doi scriitori: V. Demetrius cu „Nuvele Aleste” și Elena Fargoș cu „Scriitori” (versuri) — destul de cunoscuți pentru a mai vorbi aci de scrierile lor.

Biblioteca aceasta a avut buna idee de aduna într'un volum: „Valul care trece”, o serie de articole — din acelea al căror interes, încrustat în dănuirea formei literare, depășește cadrul zilnic — din lunga și scântietoarea activitate a publicistului ardelean Ion Montani.

În presa ardeleană, care a fost scrisă în majoritate de cărturari, profesori, preoți, caracterizată mai mult prin compănirea gândirei, decât prin spontaneitate, Ion Montani înfățișează tipul definit al adevăratului ziarist.

El are temperamentul impresionabil al ziaristului, fraze clară și elocventă, desfășurată în ritm aprint, în linie accentuată. E fraza literaturii românești, desrobită, în expresiunea verbală de particularismul local, descătusată în construcție de influența greoaie a generalismului austriac. Montani are uneori accente vibratoare, expansivitate de poet, condei de portretist. E un literat ziarist.

Iată un model din scrierile lui Ion Montani: câteva rânduri închinată „Sufletului lui Iancu”: „În copilărie l'au alintat pădurile de brad, ca adolescent l'au fremătat codril blâni de pe valea Ampolului, ale cărei unde par a reflecta și astăzi pletele blonde ale dacilor. A răsarit din sânul unui popor întrăguit cu bruma tufișurilor de porumbel, a frământat țărâna ruinilor române dela Zlatna și a închis în suflet grandoarea aceia spre pagini a Naturii pe care a scr-o Creatorul cu minunatele, neînțelesele și fecundele hieroglife al Munților Apuseni.

Eroic și mare; mare în puterea titanică a cuvântului a fost sufletul lui Iancu.

Când a apărut, frumos și serios ca o fâgăduință, printre tinerimea dela Cluj, Târgul-Mureșului, Blaj și Sibiu, inimile au fost cucerite ca de-o vraje, ne spun contemporanii. Orator impudic, vorbele lui răsunau a bătălii, tribun și diplomat în același timp, personalitatea lui turbura toate adâncurile și aprindea entuziasmul.

STEFAN BALCEȘTI
și A. POP MARTIAN.

AUR
AURI SACRA FAMES

Cu toții te hulesc și toți s'enșeală
Din luciul tău strălucitor, sperjur —
Brătară ce încingi păcatu'n jur,
Fecioarelor le împletești beteală.

O, câți nu se sfârșesc prin zări de-azur,
Prin depărtări de climă glacială,
Vrăjiți de piatra cea filozofală
— Pe strălucirea ta un punct obscur —
De-ar pierde râsul chiar le-al fi de-juns
leșit în măsătrii sub mâini de faur —
Ci tu mai stidător rămâi acuns

Sufletul lui Iancu a fost marele element dinamic al acestor vremuri. Martorii vieții lui au văzut cum fața lui de tânăr Apollo se transformă ca de o inspirație profetică oridecătoari vorbă de durerile și aspirațiile neamului.

Ion Montani poate fi pus alături de Ilarie Chendi — deși nu are corosivitatea lui vie, adică printre cei mai buni publiciști ai Ardealului contemporan.

Dșoara Văcărescu la Institutul de cooperare intelectuală

Geneva, 14. — Comisiunea de cooperare intelectuală a ales pe dra Văcărescu, delegata României, să facă parte din comisiunea, ce se va ocupa cu organizarea institutului de cooperare intelectuală din Paris.

Congresul Uniunii orașelor din România

Deschiderea congresului — Cuvântările — Primele lucrări

Chișinău, 13 Septembrie. — Eri la orele 11, înainte de amiază, au sosit aci, participanții la al patrulea congres al „Uniunii orașelor din România”, congres ce se va ține în localitate, în interval de trei zile, începând de astăzi Duminecă 13 Septembrie, mâine Luni 14 și Marți 15 Sept.

La descinderea din tren, pe peronul gării, delegații la congres, în frunte cu dnl. dr. I. Costinescu, președintele comisiei interimare a Capitalei, au fost salutați de către dnl. Bivol, primarul Chișinăului; Obreja, primul său ajutor și toți membrii comisiei interimare a acestui oraș.

Participanții la acest congres, au trecut în sala de recepție unde dl Bivol a rostit un cuvânt de binevenire oazeșilor.

Dl dr. Costinescu, primarul Capitalei, a răspuns, mulțumind pentru călduroasa primire făcută congresiștilor de către frații noștri basarabeni.

Apoi, în automobile, congresiștii au fost conduși la locurile de locuierire.

Iată orașele al căror delegați au venit să participe la al patrulea congres al „Uniunii orașelor din România”: București, Alba-Iulia, Botoșani, Bzargic, Buzău, Constanța, Câmpina, Craiova, Corabia, Căvarna, Cernăuți, Cetatea Albă, Gherla, Giurgiu, Lugoj, Miercurea Ciucului, Medias, Oradea Mare, Orhei, Ploiești, Sibiu, Tecuci, Timișoara, Zalău, Ismail, Soroca, Călărași, Vaslui, Iași etc.

Ziua I

Prima ședință s'a deschis la orele 10 dimineața — în sala de festivități a Primăriei, splendid împodobită — sub presidenția dlui dr. Costinescu, de față fiind dl Ianculeț, ministrul Basarabiei, P. S. S. Episcopul Gurie al Chișinăului, general Răduleanu, etc.

Dl dr. COSTINESCU, primarul Capitalei, luând cel dintâi cuvântul, a urât „bun venit” congresiștilor, dând după aceea cuvântul dlui Bivol, președintele comisiei interimare a Chișinăului.

Dl BIVOL, și-a exprimat în primul rând satisfacția sa, pentru ținerăa celui de al patrulea congres al „Uniunii orașelor din România” a fost ales Chișinău, exprimând în același timp satisfacția pe care o au basarabienii de a avea cu acest prilej, în mijlocul

lor, pe delegații orașelor din tot cuprinsul țării.

Se trimit telegrame: M. S. Regelul, dlui Ion I. C. Brătianu și Uniunii internaționale a orașelor, cu sediul la Bruxelles.

Dl dr. I. COSTINESCU, mulțumeste dlui ministru Ianculeț pentru strădănițele dsale depuse pentru apropierea sufletească între frații de dincoace și dincolo de Prut. Mulțumeste primăriei care a primit atât de frumos pe congresiști.

Chestiunea autonomiei comunale s'a discutat mult dar partea interesantă care trebuie să se discute e partea financiară. Toate orașele din lume luptă pentru autonomie financiară pentru că să se dea comunei toate veniturile sale.

Pe viitor comuna va trebui să dea o deosebită atenție educației cetățenești, care se impune. În scopul acesta trebuie supraveghe și sancționa, cari stau în mâna poliției. Demonstrează cum trebuie organizată o poliție comunală pentru în direcția aceasta: a educației cetățenești să poată da rezultatele așteptate.

Încheind, dsa a strigat: „Trăiască Chișinău, Capitala Basarabiei!”

D. INCULEȚ, ministrul Basarabiei salută congresul în numele Basarabiei.

Orice congres românesc spus de Ianculeț, orice manifestare națională, aci în Basarabia, ne face să simțim o mare mândrie, o mare înălțare sufletească. Aceasta printră datorită evenimentelor istorice prin cari am trecut noi, aci se resimte mai mult o manifestare de acest fel.

Veniți aci, din toate colțurile României Mari, veți putea constata mai bine toate eforturile făcute de noi pentru întărirea acestei provincii dintre Prut și Nistru. Veți vedea că românii veniți aci se simt stăpâni în Basarabia.

P. S. S. Arhiepiscopul GURIE, binecuvintează lucrările congresului, în numele bisericii basarabene.

D. General RUDEANU, comandantul corpului III armată, a spus că se simte fericit de a se găsi în mijlocul reprezentanților orașelor, asigurând că armata e gata să și dea concursul ei pentru o conlucrare gospodărească și culturală.

D. GHRMAN PANTEA, președintele Camerei de comerț, deputat, salută pe congresiști, în numele comerțului și al industriei.

FOILETON

Elena Văcărescu:

Luam drumul despre care tu mi-ai vorbit ades

Luam drumul care-aleargă pe unduiri
de șes
Printre porumbul verde și grâul necules,
Pe care macii roșii pun stele vii de sânge
Când soarele nămiezii în lanuri se răs-
frânge.
O boare argintie îmi flutura pe față
Balsam de brasădă întoarsă, de apă și
flănează.
Se legăna prin ramuri un cer dospit de
soare
Mai alb decât franzișul de plută vi-
sătoare.

Îți alungam din sânge a brațelor căldură
Și ți-am ascuns în iarbă fiorul din făr-
fură.

Să uit o vreme trupul tău greu stăpânitor
Îți înecam obrazul și brațele 'n isvor.
Să pot strica odată logodna mea de veci
Și-am zis nestrămutată: azi trebuie să
pleci;

Vreau să rămân stingheră cu patimile
mele

Să mă sărate vara cu plâns de vălurele,
Și'n câmpul greu de ziudă, de umbră și
lotavă

Să uit de glasul gurii cu buze de otravă,
Să nu gândesc că fruntea și mâinile-ți
[bogate
Mi-aduc la fel lumină și nor și sândate
Și mi pun belșugul verii 'n chelarele
[secate.

Dorința mea, dealungul cotitului drumeag,
A isbutit să 'ngroape în țără zeul drag
Dar te-am găsit în urmă și mai dogoritor
În iarbă prăfuită și 'n apa din isvor
Și-am sters din suflet câmpul de vânturi
[clătinaț;

Te rezepam de mine și se părea că-i
[luat
Și-ai pus pe pietă mi săbii de frunze de
[porumb
Din lanul plin de foșnet și sboruri de
[golomb.

Pe visurile mele mi se părea că pui,
Să le 'nfășori, năframe de tort chih-
[limbării

Pe care-l țese grâul, în vânturile blânde,
Ca niște zâne bune cu degete piăpânde;
Și m'ai lăsat în câmpuri cu dragostea și
[văntul
Și patimile strănte care-mi închid pă-
[mântul.

O, de-ași putea o clipă să uit că mă
[mpresori,

Să nu mai știu de ochii trușiași omorâtori!
Ași vrea să fug de tine și să te-alung
[din minte

Cum spun că fug strigolli de departe de
[morminate,
Cum fuge amintirea din bietul creier
[tâmp,

Așa cum se vor duce bucatele din câmp;
Iubirea ta trușea să nu mă mai hră-
[nească
Și inima-mi fîlămandă de tine să 'mpe-
[trească.

STEFAN BALCEȘTI
și A. POP MARTIAN.

AUR
AURI SACRA FAMES

Cu toții te hulesc și toți s'enșeală
Din luciul tău strălucitor, sperjur —
Brătară ce încingi păcatu'n jur,
Fecioarelor le împletești beteală.

O, câți nu se sfârșesc prin zări de-azur,
Prin depărtări de climă glacială,
Vrăjiți de piatra cea filozofală
— Pe strălucirea ta un punct obscur —
De-ar pierde râsul chiar le-al fi de-juns
leșit în măsătrii sub mâini de faur —
Ci tu mai stidător rămâi acuns

În taințe adânci divin tesaur.
— O, dacă — atâtea taine — ași fi pătruns,
„Ași fi sătul acum de-atâtea aur”.

C. I. ȘICLOVANU

Dorul românesc

Revista franceză „Les Annales” publică interesantă rubrică Les Nations amies un articol intitulat Dorul românesc, semnat de d. Jean Volquin profesor universitar și fost membru al Misiunii franceze în România.

Pentru prețioasa contribuție la înțelegerea acestui cuvânt, cât și pentru pătrunderea adânc, până în cele mai palide nuanțe al cuvântului românesc dor, reproducem în întregime acest articol.

Există în vocabularul fiecărui popor cuvinte al căror corespondent exact nu s'ar putea găsi în alte limbi. Un român vă va spune că nici o vorbă franțuzească nu va putea da toate nuanțele subtile ale cuvântului dor, și noi n'avem de ce să nu-l credem.

Dorul este sentimentul indefinibil pe care-l încercăm în gândul că un lucru se găsește în afară de atingerea noastră. Și totuși nu este exact asta.

— Dorești să revezi o ființă care 'ți-e scumpă? Ți-e dor de ea. Dorul e și melancolia neobișnuită care te copleșește când sufletul tău simte dureroasă senzație a imperfecției sale. Dacă ți lipsește și nu știi cu ce să-ți alini dorința pentru ca satisfacția să-ți fie deplină, tot acest cuvânt este cel care explică această stare de spirit.

Mai precis, dorul este amărăciunea care rămâne în fundul oricărei bucurii și împiedică sufletul uman de a gusta o plăcere pură. Ușor de înțeles atunci, de ce un sentiment atât de specific românesc este introducibil și de ce limba noastră este impropriu să găsească termen special pentru acest rezid de amărăciune, pentru această impresiune nesfârșită pe care orice bucurie ne-o lasă în noi. Clipicele cele mai pline, cele mai luminoase din viață nu izbutesc să ogioască în întregime dorul.

Dacă vrem să pătrundem mai adânc semnificația acestui magic cuvânt, putem cere aceasta numai dela privilegiile României, numai dela spiritul pământului acestei țări. Avem în Franța mai ales, orizonturi perfect circumscrie: vederea, în general, nu se întinde peste cercul strămt al colinelor și al costişelor, ea găsește însă acolo toate elementele familiare și obișnuite, câmpul pomii, drumul care serpuște, drept sau încolțit, râul răcoros! De îndată ce într-

I. SCHUTZ prăvălie de postavuri speciale direct din străinătate importate
Arad, str. Eminescu (Deak F.-u.) No. 28
 Își oferă pe prețurile cele mai eficiente depozitul său aranjat cu cele mai fine postavuri double, camgauru cheviot, postavuri pt. pantafalon și paltoane. Unele pentru croitori pe prețuri moderate. (1750)
Servire punctuală și solidă!

Croitoria de haine pt. domni, de primul rang alui Stefan Nagy în Arad, Piața Peștelui (f. Hal-ter) 2. Pregătește după măsuri, pe prețuri moderate, haine bărbătești, confecționate elegant, după ultima modă. Primește comenzi de transformări și călcarea hainelor. 000000 (1760)

Salonul de fotograf al lui LEOPOLD WEISZ Arad, Strada Brătianu 12. Portrete de copii și interioruri în cele mai frumoase execuțiuni. (176)

Mica publicitate

Cooperativa Măderatană din Măderat angajază imediat un vânzător harnic și cinstit să se priceapă la vânzările de coloniale, beuturi etc., condițiuni reciproc după învoială la fața locului. Preferenți cari posed pe lângă limba română și limba maghiară și germană. (1747)

Doamnă română primește elevă de liceu cu toată întreținerea. A-se adresa Str. Nicu Filipescu No. 29. (1766)

De vânzare un pian, jumătate lung în stare bună. Amatorii să se intereseze la proprietar: Cuvin, No. 1. (1757)

2 băieți de școală se primesc la o familie română în apropierea liceului. Informații în Strada Bucur Nr. 19, la Inspectorul casei.

Aranjament pentru prăvălie mixtă și coloniale se află de vânzare la Nicolae Grozav comerciant, Pecica-Maghiară. (1770)

Primăria comunei Micălaca.

No. 1015/1925. (1765)

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 6 Octombrie a. c. la orele 10 a. m. se va ține licitație publică cu termen scurt în localul primăriei Micălaca pentru darea în întreținerea lucrărilor pentru renovarea grajdului primăriei

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 72—83).

Concurenții vor depune cu oferta și o garanță de 5% la valoarea lucrărilor.

Devizul, planul și condițiunile se pot vedea la primăria Micălaca în zilele de lucru între orele 8—12 a. m.

Micălaca la 12 Sept. 1925.
PRIMĂRIA COMUNALĂ.

România
 Biroul construcțiilor și Domenii Militare Arad.

No. 402/1925. (1764)

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, cu în ziua de 19 Septembrie 1925 la ora 11 va avea loc licitație publică pentru arendarea cantinei No. 1 din Cetatea Arad. Conform publicației în „Monitorul Oficial” din 19 August 1925.

Licitația se va face la Regimentul 93 Infanterie. Arad, la 15 Sept. 1925.

Comandantul Cetății Arad:
 Colonel: (ss) LANGIER HENRIC.
 Din ordin.

Șeful biroului construcțiilor Domenii Militare Arad:
 Căpitan: (ss) FILIPESCU.

Aviz!
 Avizez on. Public că Firma de croitorie WEISZ și HIRSCHMANN fosta Gianotti, Di Hirschmann a depășit în mod prietenos. Firma se conduce pe mai departe sub numele (1762)

STEFAN WEISZ
 Rog on. clientelă să binevoiască a mă onora și pe viitor cu comenzile lor.
 Cu stimă:
Ștefan Weisz.
 croitor pt. domni.

Fabricate noi de cicoare

ambalate deasemenea cu hârtie roșie, se introduc din nou în comerț și se recomandă ca mai „efțin”. Să nu admiteți să fiți serviți cu „VERITABIL FRANK” pe al cărui ambalaj se află numele firmei **HEINRICH FRANK SOHNE** și rășnița de cafea, ca marcă înregistrată.

MINISTERUL JUSTITIEI
 Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia cari ar voi să facă vre-o întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,
 Subsemnatul Adalbert Iritz comerciant, domiciliat în Arad, unde locuiesc neîntrerupt din 15 Ianuarie 1919, prin avocatul meu legitimat în procura de sub a) cu onoare vă rog să binevoiți a interveni să mi-se acorde cetățenia română prin naturalizarea cu dispensa de stagiu în baza documentelor alăturate sub. 1—11, din care rezultă că intrunesc condițiunile prevăzute de art. 7 și 8 pct. b) din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, și până la rezolvarea definitivă să binevoiți a-mi elibera un certificat că am făcut prezenta cerere.
 Cu profund respect:
 (1767) (ss) ADALBERT IRITZ.

Arhitect diplomat T. CIORAN
 construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1341)
 Biroul: Strada Românilor Nr. 7.

Trecându-se apoi la ordinea de zi domnului Roban, secretarul general al Uniunii, face darea de seamă a activității Uniunii.
 D. G. OBREJA IAȘI, membru în comisia interimară a orașului Chișinău, face o expunere a rolului activității comunale pe tărâmul cultural și de educație națională.
 DI MIHAIL BERCEANU, primul ajutor al primarului Capitalei, a relevat straduțele administrației comunale din București întru realizarea apropierii culturale prin școală și biserică, cu ajutorul comitetelor cetățenești și parohiale.
 DI VIRGIL MIRONESCU, primarul orașului Tecuci a demonstrat căștigurile fenomenale pe cari le realizează cinematografele și a încheiat cedând municipalizarea tuturor cinematografeilor, în folosul colorării școlare.

La ora 4 după amiază s'a ținut ședință, în care dl. D. P. Niculescu Ritz a ținut o conferință asupra finanțelor comunale.
 După ce a arătat greutățile financiare pe care le au de suportat comunele, dsa reclamă ca remediul, sprijinul cât mai larg din partea statului, care să meargă până la fixarea unei cote din impozitele indirecte în folosul comunelor.
 DI NICULESCU-RITZ, cere în această ordine de idei ca tot fondul comun și toate impozitele sau taxele percepute de stat în numele și pe seama comunelor să fie atribuite acestora. Deasemenea, crede că ar trebui să li se atribuie cote importante din taxele de asistență, pentru ca orașele să aibă posibilitatea să înlătuiească o operă pozitivă de asistență și igienă socială.

Să se organizeze asigurările mutuale, să se comercializeze întreprinderile cari aduc venituri, funcționarii să fie recrutați dintre absolvenții școlilor comerciale pentru servicii de contabilității și să se înființeze școli speciale pentru agenți și percepători.
 D. VARAU inspector general administrativ spune că de patru ani, Uniunea luptă să scoată comunele de sub tutela administrativă. Susține și d sa că centralizarea serviciilor este necesară, în viziunea locală, comună. După decentralizarea administrativă desigur, va veni și descentralizarea financiară a comunelor.
 D. N. FLONDOR, (Cernăuți) vorbește în sensul concluziilor conferinței dlui D. P. Niculescu Ritz. D sa mai propune încă și municipalizarea cinematografeilor ca sursă de venituri pentru comună.

Au mai vorbit d-nii: DANEDA (Tg-Mureș), C. TOMA (Iasi) care aprobă punctul de vedere al dlui Niculescu Ritz, dar nu-l găsește aplicabil în starea actuală.
 Propune să se numească o comisiune care să studieze chestiunea bine.
 D. dr. I. COSTINESCU, se realizează la punctul de vedere al dlui C. Toma și propune numirea unei comisiuni care împreună cu d. ministru de finanțe, să studieze modificarea legii impozitelor directe și indirecte.
 Se votează apoi o moțiune în sensul că orașele au nevoie de sprijin puternic din partea statului și cer să li se asigure cel puțin 33 la sută din toate încasările provenite fie din impozitele directe, fie din cele indirecte.

Feriți-vă de rătăciți!
 — Sfaturi asupra botezului date credincioșilor de către P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului. —
 (Urmare și sfârșit)

Dar care este rostul botezării pruncilor în biserica ortodoxă?
 Iată răspunsul:
 Toți ne naștem în păcate. Proorocul David zice: „Căci iată într-o fărâdelegă m'am zămislit și în păcate m'a născut maica mea.” (Psalm 50 v. 6). Așadar toți ne naștem cu păcatul strămoșesc. Și alte locuri ne arată acest adevăr. Sf. Pavel zice: „Precum printr'un om a intrat păcatul în lume și păcat moartea, așa la toți oamenii moartea a trecut. (Romani 5 v. 12). Putem însă aduce și alte dovezi: „Prin greșala unuia într-o toată a intrat osândirea (Rom. 5 v. 18). Astfel înțelegem pentru ce zice Mântuitorul: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.” (Ioan 3 v. 5).

Mântuitorul căd a zis aceste cuvinte nu a făcut nici o deosebire între prunci, tineri și bătrâni. Cuvântul „cineva” cuprinde deci pe toți oamenii. Așa și înțelegem că biserica din cele mai vechi timpuri a botezat și pe copii. Așa a rămas datina din om în om încă de pe timpul Apostolilor. Nu vor putea bapțiștii arăta nici o datină veche ca la 15 ani să se facă botezul. În catacombe s'au găsit urme că în veacul I după Hristos, copiii de un an se botezau.

Dascălul bisericesc Origen din suta a treia după Hristos zice: „Eclesia ab apostolis traditionem suscepit etiam parvulus baptismum dare” (cuvintele acestea latinești se traduc așa: biserica a primit dela Apostoli predania (datina) de a boteza și pe copiii mici).

Tot din veacul al treilea avem mărturia Sf. Ciprian episcop în Cartagina: aici în anul 252 s'a ținut un sobor, care a declarat că Dumnezeu fiind bun și iubitor către toți, nimănui să nu se oprească dela botez. Adică nici pruncii, căci ei mai ales sunt vrednici de milostivirea lui Dumnezeu ce se primește prin botez.

Bapțiștii pretind, că ei se țin de regula Sf. Scripturi. Dar nu-i adevărat, căci atunci în câmpia românească, ești surprins de nemulțumirea și înfrigurarea. Abia au pe ce să se oprească privirii, abia au pe ce să se odihnească. Pe întinderea verde și aurie, nu zărești decât un număr mic de pete luminoase și gândul zboară lute dincolo de aceste mici aduceri aminte ale unei ființe omenești. Te afli ca răsărit din imensitatea pământului și a cerului. Cerul pare că atrage ca un magnet puternic, tot spațiul pământesc. Un foarte mare pictor român, Grigorescu a tradus magnific această impresiune.

Omal se simte un strivit de natură, care i-a risipit darurile, un pierdut, ca un nomad în deșert, ci inundat, acos din matca râului, de puterea fără limite a pământului nutritor, dar capricios și din cea a cerului surzător sau amenințător. Stepa rusă îți dă mai mult încă această senzație de singurătate și de abandon și este puțină înfrudire slavă în cuvântul românesc dor.
 Și toată energia, cu toate astea, n'a isovit. Este punctul nevralgic, cum ar fi zis Barrea, care, dacă ar fi depășit, ar duce la descurajare totală, la abandonarea propriei tale ființe. Nimic din toate acestea în România, și nici un Român demn de acest nume nu va trece de această limită. Câmpia însă izolează omul mai bine decât un zid, concentrează omul în visele și gândurile lui. Dar pe măsurile Dunării se știe că distanța nu se parcurge ușor dela sat la sat, dela

oraș la alt oraș și e nevoie de ore lungi de așteptare răbdătoare cu căruța pentru a iatăl aiți oameni, alte inimă frățești, cu cari ai putea să ascuți aceleași căntece, să-ți infiripi același speranțe.

Dorul este aspirația unui popor multă vreme chinat, întors totdeauna spre viitor, pentru a se consola de prezent. La individ, dorul este aprehensiunea plină de teamă că nici o satisfacție nu va fi în măsura dorințelor sale; siguranța că dincolo de plăcerile cari s'ar putea gusta, sunt și altele ascunse și că dincolo de stelele cari se văd, sunt altele, altele tot mai sus, tot mai departe. Românul gândește că nici o bucurie omenească nu e deplină, nici un deslăsurie pură.
 JEAN VOILQUIN.

„Sufletul românesc”
 La 15 Septembrie apare în Craiova, revista literară bilunară — „SUFLET ROMÂNESC”, cu colaborarea dlor: N. Batzaria, Gh. Cardaș, Nichifor Craișic, Ion Donogoroi, G. Bogdan-Doiță, Horia Furtună, Radu Gyr. N. I. Herescu, Gib. I. Mihăescu, Al. Lascaru Moldovanu, Ion Pillat, N. Ploșșor, Ion Rădulescu-Horia, I. Ulmu, V. Voiculescu, etc. etc.

este mai mare decât a binecuvântării și binecuvântarea nu ajunge, căci, Domnul zice:
 De nu se va binecuvânta cineva nu va intra în împărăția lui Dumnezeu. Nu iubim cetitor, așa ceva nu zice Domnul, zice: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre întru împărăția lui Dumnezeu.” (Ioan 3 v. 5).
 Mai avem multe dovezi că pruncii trebuie botezați. Amintim încă numai una. Apostolul Pavel zice că botezul este tăcere împrejur nefăcută de mână. (Coloseni 2 v. 11—12). Adică botezul înlocuiește tăcerea împrejur din Vechiul Testament. Aici copiii să tăiasă împrejur în ziua opta (vezi cartea Facerii c. 17) deși nu știau ce însemnătate are. Tot așa trebuiesc deci botezați pruncii. Bapțiștii vorbesc fără dost. Ei se roagă pentru prunci, îi binecuvântază chiar. Numai nu-i botează. Foarte rău. Căci cine are nevoie de rugăciune și binecuvântare mai mare nevoie are de botez. Mai bine scutește botezul de păcate. Și tocmai de aceea să ne întrebăm: Pentru ce nu ieste iertat a boteza a doua oară pe cel botezat? Răspundem arătând că numai odată trebuie să fim botezați.
 Ce urmări are botezul? Dacă știm aceasta vedem că face mare păcat cel ce se botează iară.
 1. Botezul iartă păcate. Aceasta o spune apostolul Petru, (Faptele Ap. 2 v. 38). Sf. Pavel zice că botezul e „baia nașterii a doua”. (Tit. 3 v. 5). Trupește, el este ca o nouă naștere. Prin urmare cel ce se botează a doua oară face ceva în deșert. Așa fac bapțiștii. Lor le-ar trebui baia nașterii de a treia. Ei hulesc prin aceasta împotriva Duhului Sfânt, deci fac păcat de moarte.
 2. Botezul lui Ioan nu era îndestulitor. Cei botezați se botezau din nou în botezul lui Iisus ca dovadă că acesta are mai mare putere. Noi suntem deja botezați în botezul lui Iisus, Iată dar că un nou botez făcut de bapțiști vocește a pângări un botez făcut deja în numele sf. Treimi. Și unde fac bapțiștii aceasta? În orice fel de apă nesfințită!!!
 3. Botezul sterge păcatul strămoșesc deci repetarea nu mai are rost.
 4. Botezul se cheamă îngropare. Zice sf. Pavel: „împreună cu el ni-am îngropat prin botez întru moarte. (Romani 6 v. 4). Deci repetarea este o curată păcătoșenie, căci ar însemna că Hristos s'a îngropat de două ori.
 5. Botezul este tăcere împrejur nefăcută de mână. Tăcerea împrejur nu se repetă deci nici botezul nu se poate repeta.
 6. Mântuitorul zice: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu de două ori, ci prin un singur botez se face această naștere din nou.
 7. Sf. Pavel zice: „Un Domn, o credință, un botez, (Efes 4 v. 5).
 Părinți creștini! Părinți ortodocși! Nu lăsați să boteze oameni nechemati pe copiii voștri. Nu vă întoarceți către biserica mame. Ascultați întâmplarea aceasta. În timpurile vechi cei ce se botezau erau îmbrăcați în vestiminte albe, pe cari le purtau dela Paști până la Rusalii. Hainele erau semnul curăției primite prin botez. Hainele acestea se așezau apoi în biserică și slujau ca dovezi împotriva celor ce se lepădau de credință.
 Un locuitor din Cartagina (Africa) s'a lepădat de credință și s'a făcut arian. Se numea Elpidofor. Lucrurile s'au petrecut în veacul IV. după Hristos. Acest Elpidofor ducea odată pe un diacon la locul de tortură. Diaconul luase din biserică haina dela botez a lui Elpidofor și zise plângând: Elpidofor, acestea sunt hainele cari te vor acuza pe tine, când vei sta înaintea dreptului judecător! Cu ele te ai acoperit ieșind din baia botezului, dar ele te vor prigoni când va ajunge în locul cel vecinic, pentru că ai călcat credința primită prin botez.”
 Până azi a rămas datina că nași aduc cu copiii o pânză albă la botez, care ține locul hainei din vechime. Această bucată de pânză albă va mustra la judecată pe părințele care botează din nou pe fiul său. Dar va mustra și pe nașul care nu-și face datoria, adică pe acel naș care nu face tot ce este în putința lui ca botezul să nu se facă din nou. Dar și tânărul care se botează din nou amare mustrări va avea.
 De încheiere vă sfătuiesc iară pe toți: chemați proștii ca să vă boteze pruncii. Fără botez cum este pruncii? Este ca un copil orfan părăsit de toți. Hăinațele lui sunt numai câteva sdrănțe. Și copilul părăsit și rău îmbrăcat rătăcește. Dar prin botez un rege înalt cheamă la sine pe acest copil, li dă alte haine și acum copilul este frumos. Acest rege este regele regiilor Iisus Hristos.
 Glasul lui Iisus zice: Lăsați pruncii să primească botezul, care li va face să crească mai bine în legea creștină. Orice osteneală purtească nu ajută așa de mult ca taina botezului. Fugii de focul mistuitor. Ei, adică bapțiștii după ce botează pe ai lor, își nu-i primesc în adunare. Ei votează pe cine să primească în adunare dintre cei botezați! Iată că votarea unui om păcătos are la bapțiști mai multă valoare decât botezul.
 Feriți-vă de botezul bapțiștilor.
 Dr. GRIGORIE G. COMȘA
 Episcopul Aradului

Cetiți și răspâdiți Tribuna Nouă

Cercetări arheologice în jud. Arad

Primim spre publicare următoarele:
„Palatul Cultural din Arad, conform chemării sale, a întreprins și anul acesta mai multe săpături de mare importanță. Prima lucrare a fost să se facă la Glogovăț, descoperind acolo cele cinci coline, a căror origine și o chestiune nedeslegată și azi, Conducătorul cercetărilor dl. M. Roșca, vizitând colinele acestea și a exprimat părerea următoare: aceste coline sunt cu siguranță morminte din timpul migrației popoarelor, din care epocă județul nostru, precum și județele apropiate, sunt foarte bogate în resturi culturale. Descoperirea lor e o muncă foarte mare, costă mult, iar cele materiale nu-i stau la dispoziție într-o măsură, să se poată apuca la cercetarea baremi unei coline. O să așteptăm cu aceasta până ce ne vor sta la dispoziție sume mai considerabile.
Dela oraș 10.000 lei, iar dela societatea Kolcey a fost jertfită o sumă de 5000 lei pentru cercetările arheologice din acest an.

Suma aceasta mică s'a întrebuințat pentru descoperirea peșterilor dela Moneasa, unde în 4 peșteri a lucrat dl. Roșca, apoi pornindu-se după numele de hotar Cremeneasa în hotarul comunei Iosășel, a dat de o stațiune paleolitică (dinaintea potopului) foarte mare și bogată, ale cărei resturi culturale sunt cele mai vechi dintre cele cunoscute și descoperite de dănsul până azi în Ardeal.
Rezultatele vor avea efectul și răsunetul lor nu numai în țară, ci și în străinătate. Tocmai în zilele acestea e în cale să vină la noi renumitul coleg al dlui Roșca din Paris, prof. H. Breuil, ca oaspele țării, cu care, anul trecut, au făcut cercetări în Ardeal, iar anul acesta o să caute urmele omului paleolitic și în vechiul Regat și în Basarabia. Dl. Roșca are intenția, ca pe profesorul francez să-l aducă și la Iosășel ca să vadă și dănsul situația stațiunii și să capete un aspect mai detaliat la fața locului.

D. Titulescu sărbătorit la Geneva

— Personalități americane au oferit un banchet în cinstea ministrului nostru la Londra. —

Geneva. — Profesorii universitari americani, bancheri, oameni politici, partizanii Societății Națiunilor cari vin la Geneva să urmărească lucrările Adunării, au oferit un banchet de 80 persoane în onoarea dlui Titulescu. D. na Wilson, soția fostului președinte, d. Walsh membru în comitetul datoriilor de război și alte personalități au fost invitate să ia parte la acest banchet. D. profesor Hutson care a vizitat România în 1920, pronunță ca președinte, un discurs foarte elogios asupra României.

americanilor pentru respectul angajamentelor anterioare este și aceea a României. Face aluzie la eventuala călătorie la Washington în vederea reglementării datoriilor de război. În al treilea rând își exprimă părerea de rău că America nu ia parte la Adunarea dela Geneva care este căminul ridicat de înasfostul președinte Wilson.

D. Titulescu a fost aplaudat și ovacionat. Vorbește apoi d. Oprea despre cooperarea intelectuală de care se ocupă la Secretariatul Societății Națiunilor. Discursul său este ascultat cu mult interes. D. Titulescu este rugat apoi să dea explicații asupra expunerii în România, dat fiind interesul pe care l'a ridicat afacerea cu colonii streinii, soluționată de Consiliul Ligii Națiunilor. D. sa dă toate explicațiile pe care le-a produs și în fața consiliului și încheie cu aceste cuvinte: „Ori de câte ori o lege în România păgubește un cetățean minoritar, putem fi siguri că grație tratatului minorităților, doleanțele acestor minoritari vor fi ascultate la Geneva; ori de câte ori se întâmplă contrariul, nu se crede nimic deoarece președintele Wilson a lăsat soarta majorităților în mâinile guvernelor aliate.“

Cuvântarea d. lui Titulescu
În fața acestui auditor, compus din toți membrii cercului american, d. Titulescu răspunde analizând sentimentele pe care orice român le simte când se află în mijlocul americanilor.
În primul rând sentimentul recunoștinței ce-l avem față de tot ce America face pentru unitatea națională pe baza principiului liberei determinații. România urște războiul, fiind țara care a primit satisfacție. Acest principiu arată cadrul politicii României. În al doilea rând vine sentimentul satisfacției. D. Titulescu constată că concepția

Moartea lui Iuliu V. Ioanovici

Încă unul dintre cei mulți pleacă dintre noi... Ibrănt în lupta vieții, se coboară acolo unde nu mai e durere și înfrustrare.
Ieri la orele 6 și jumătate fostul administrator al ziarului nostru Iuliu V. Ioanovici, a înecat din viață, într-un spital din Arad, după ce noaptea venicică se lăsase demult pe creierii-î adruncații.
Iuliu V. Ioanovici e unul dintre cei mai modesti anonimi ai presei românești din Ardealul de altădată. A fost pe vremuri redactor la foaia „Libertatea“ din Orăștie, în care calitate a făcut, nu odată, cunoștința semnițelor ungurești.
A prilegit o samă de ani și prin America dolarilor maiți, dar s'a întors acasă tot sărac.

În anii din urmă a fost administrator al gazetei „Nădejdea“ din Timișoara.
Măcinat de mizerii, în timpul din urmă creierul lui s'a întunecat pentru totdeauna. Ticăloșia oamenilor n'a făcut decât să-i grăbească sfârșitul...
Ioanovici a fost unul dintre cei parcă anume născuți să sufere neconștient și să nu poată prinde de gât nedreptatea despota.
Măine, Miercuri, la orele 4, trupul nefuncționar al aceluia care a fost I. V. Ioanovici va fi coborât în pământul rece al cimitirului d. la Ciala.
Fie-i ușoară țărâna!

INFORMAȚIUNI

Bursele școlii profesionale din Arad
Se aduce la cunoștința celor interesați că la școala profesională de fete din Arad sunt libere 6 burse pentru cl. I 2 burse pentru cl. II, și 2 burse pentru clasa III. Fiecare bursă este de 5000 lei pe care îi va plăti Ministerul Instrucțiuni iar restul pentru taxe și alimente se va achita de părinții elevelor. Bursierele vor fi interne. Pentru obținerea bursei se va ține un examen în ziua de 26 Septembrie ora 8 a. m. Examenul va consta în o probă scrisă la limba Română. O probă la Aritmetică o probă la lucrul de mână și desen.
Examenele de corigență vor avea loc tot la 26 cor.
Tănase la Arad
În 9 și 10 Octombrie trupa lui Tănase va juca în Teatrul Orășenesc din Arad.
Emigrările în Palestina
Ultimile știri soite din Ierusalim anunță că în luna August au emigrat în Palestina 3693 de persoane. Dintre aceștia 1825 sunt originari din Polonia, iar restul din România, Germania, Rusia, America, etc.
Este pentru prima oară dela instituirea mandatului englez în Palestina, că într-o August, luna cea mai călduroasă a anului, un număr atât de mare de emigranți în Palestina.

In numărul nostru de mâine vom publica o amănunțită dare de seamă despre marile serbări cari au avut loc Duminică și Luni la Pâncota și Păuliș.
Dela Uzinele Comunele
Primim următoarele:
Incunoștințăm onor. public că, în zilele următoare: 17 și 18 Septembrie, pentru spălarea conductelor de apă, servirea apei se va sistă în întregul oraș, dela 9 ore seara până la 6 ore dimineața.
Gaz metan în Slovacia
Praga. — Săpăturile făcute în Slovacia, la Egbeil pentru aflarea unor surse de gaz metan au fost încoronate de succes.
D. Stresemann invitat la conferința pactului de garanție
Paris. — Se anunță din Geneva că dl Briand a plecat spre Paris. Înaintea plecării a adresat în numele aliaților, o invitație dlui Stresemann de-a participa la conferința pactului de garanție ce se va ține la începutul lunii Octombrie, locul nefiind fixat. Invitațiunea va fi predată de ambasadorul francez la Berlin.
Dnii Chamberlain și Amery au plecat în cursul serii din Geneva.

Plecarea principelui Nicolae la Malta
Constanța, 14. — Azi la orele 10 dimineața, cu un tren regal, a sosit în localitate Regina Maria însoțită de principele Nicolae, care se va imbarca pe crucierul „Frobisher“ spre a pleca la Malta, unde urmează cursurile școlii navale.
La gară suverana a fost primită de către episcopul Ilarie, amiralul S. odra, prefectul județului, colonel Vasiliu, Virgil Andronescu, primarul orașului, Gr. Stefu, prefectul poliției, maior Gheorghiescu și alții.
Dela gară regina și principele Nicolae însoții de generalul Paul Angelescu, mareșolul palatului, au plecat cu automobilul la Mamaia, vizitând lucrările de construcție ale palatului regal.
Suverana s'a înapoiat apoi în oraș fiind primită pe crucierul „Frobisher“ de comandantul vasului. Echipajul bastimentului a dat onorurile.
Regina a luat dejunul pe vas, iar după amiază în pavilionul regal dela dig a avut loc un ceai.
Regina a plecat seară cu trenul spre Bazargic, urmând a vizita Balciul și Coasta de argint.

Marele duce Nicolaevici nu e pretendent la tronul Rusiei
Bruxelles, 14. — Marele duce Nicolae Nicolaevici a făcut ziarului „Nation Belge“ următoarele declarații:
— Nu cred, că actuala stare din Rusia va putea fi răsturnată prin intervenții din afară.
Răsturnarea bolșevismului se poate face numai prin mișcarea națiunii ruse.
Marele duce a declarat, că el personal nu este pretendent la tronul imperial rus și nu este nici emigrant, — cum i s'a zis în Franța.
Ca cetățean și soldat rus se silește să se reînțoare în Rusia, ca să fie de folos cetățenilor săi.
Interesele Europei dictează însă, ca poporul rus să scape cât mai repede de bolșevism, care e amenințator pentru toate țările.

Descoperiri arheologice în împrejurimile Mangaliei
D. prof. O. Tărași a făcut în vara aceasta săpături în două locuri deosebite din împrejurimile Mangaliei. Norocul l-a favorizat.
Călăuzit de o scurtă inscripție greacă, găsită de un locuitor, anul trecut, la Caracicola, sat situat la șase kilometri de Mangalia, profesorul ieșan ajutat de asistentul său d. C. Pușcașu a întreprins acolo săpături. S'a descoperit un ansamblu de clădiri de o construcție foarte îngrijită din epoca romană. Într-una din ele, s'a dat la iveală două mici bazine fucuite, care par a fi rezervoare de un lichid prețios.
Într-o parte s'a descoperit două nișe pătrate, zidite cu piatră foarte bine cioplită.
Existența acestor ruini din epoca romană la Caracicola ne dezvăluie o nouă localitate antică, necunoscută până acum, care trebuie adăogată la lista celorlalte, destul de numeroase din Dobrogea.
D. Tărași însă a făcut o altă descoperire, de o foarte mare însemnătate la vest de Mangalia, într-o vale inconjurată de tumuli.
Săpând un tumulus, care avea un aspect deosebit, a dat peste un strat de mortar, gros de 1 m, și 50, care îl învăluie ca o mantie.
În acest mortar, a descoperit un mare număr de sculpturi și gravuri curioase, aparținând unei arte primitive.
Astfel, au fost date la iveală mai multe capete de boi, de tauri, de cai, de câini, de oi, oameni în geunchi, busturi de lupători, etc.
Un cap de om, cu părul adus pe tâmpla stângă și lucrat în felul capetelor de împărați romani de pe monezi, prezinta o mare asemănare cu prizonierii barbari, reprezentați pe monumentul dela Adam Clisi.
Sculpturile aceste, curioase și unice ale unei arte necunoscute aparțin probabil poporului, cu care Romanii s'au luptat în secolul întâiu, înainte și după Christos, în Dobrogea. De altfel, un mic vas roman, găsit alături de sculpturile și gravurile descoperite, arată că făurirea lor aparține epocii romane.
Săpăturile continuă. D. Mihail Suțu, membru al Academia Române, care le-a viz tat, crede că tumulus ul, ar putea fi mormântul unui șef scit.
Peste câteva zile, când se va ajunge la o adâncime de 4-5 metri, se va putea pătrunde misterul acestui monument.
După acum însă, știința arheologică și istorică este în posesiunea unor documente unice, de o artă necunoscută și naturalistă cât se poate de interesantă.

x - In Cinematograful Ma-lul Mureșului - 2 reprezentații zilnic — azi Miercuri și Joi se va reprezenta „Nayde sclava sultanului“, dramă mistică orientală în 6 acte și o comedie în 2 acte cu „Zigotto“. Începutul la orele 8 și 9/2, precis.

GHEORGHE MARIȚA
croitor pentru domai
1768 Arad, Str. Brătianu 13.

Artistice - Culturale

Premiile Academiei pentru 1926

Premii pentru cărți publicate
I. Premiul general
1. Premiul Năsturel, de 4.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1925.
2. Premiul didactic dr. C. Păcuraru-Bianu, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru publicații didactice, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1922-1925.
3. Premiul Asociațiunii craiovene, pentru dezvoltarea învățământului public, de 1500 lei, se va da, în sesiunea generală din 1926 pentru o carte didactică, în limba română, apărută în anii 1923-1925.
4. Premiul N. Christovloni, de 2000 lei (divizibil) se va da în sesiunea generală din 1926, prin comisiune specială de 7 membri, celor mai bune lucrări asupra comerțului, publicate în limba română, în anii 1923-1925.
II. Premiile secțiunii literare
5. Premiul Demostene Constantinide, de 4.000 lei (divizibil) se va da în sesiunea generală din 1926 pentru scrieri de literatură, de filologie sau de artă, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1923 până la 31 Decembrie 1925.
III. Premiile secțiunii istorice
6. Premiul dr. Aurel Cosma, de 100.000 lei, se va da în sesiunea generală din anul 1926 pentru cea mai bună lucrare istorică, cu preferință națională, apoi universală, a autorilor români sau străini — dacă lucrările acestora contribuie la elucidarea originii și a trecutului poporului românesc — precum și pentru lucrări relative la științele auxiliare istoriei, ca: numismatica, heraldica, arheologia, epigrafica, paleografia și altele.
Se vor prezenta pentru concurs lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1914 până la 1 Ianuarie 1925.
7. Premiul statului Gheorghe Asachi, de 50.000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere istorică, economică, juridică, filozofică, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1924-1925.
8. Premiul Grigore C. Angelescu, de 4000 lei, se va da în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere de istorie, de filozofie sau juridică, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1925.
IV. Premiile secțiunii științifice
9. Premiul Statului Lazăr, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1926, pentru o scriere cu conținut științific, în înțeleșul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1925, sau pentru cea mai importantă invenție științifică făcută dela 1 Ianuarie până la 1 Decembrie 1925.
10. Premiul Adamachi, de 5.000 lei, (divizibil) se va da în sesiunea generală din 1926, pentru scrieri cu conținut științific, în înțeleșul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie, naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1923-1925.
Termenul depunerii la cancelaria Aca-

miei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 Decembrie 1925.

„Clipa“
Critice cunoaște capitala noastră știe că renumita cale a Griviței nu-i decât un surrogat al căii Victoriei. Și surrogate ale centrului sunt aproape tot ce găsim pe această cale. Dar tot din acest loc destinat parțial în întregime micului comerț, pornește o suflare care încearcă să se lătină asupra întregii țări. Și aceasta nu mai este un surrogat. Este gazeta artistică „Clipa“ tot așa de bine echilibrată ca și „Rampa“ din calea Victoriei. Poate mijloacele materiale reduse nu i îngăduie însă să se așeze mai mult.
Locul său însă pare fixat mai dedemult. Afară de cronici teatrale încheiate cu iocuință, cronici plastice scrise în maniera cunosătorului și iscalite de directorul acestei gazete artistul pictor Horia Igirosanu, diverse articole și versuri, mai găsim anumite rubrici cari îi fixează definitiv menirea. Este vorba de problemele mărunte pe cari cei mari le neglijează. Cine înaintea „Clipei“ a prezentat problema teatrului de cartier, problema atât de importantă pentru prestigiul artei și cultura poporului din aceste cartiere? Și așa rându pe rând „Clipa“ încearcă să rezolve problemele de acest soi, atât de multe. Soluțiunile sunt totdeauna juste și satisfăcătoare.
Printre colaboratorii „Clipei“ poți număra profesori universitari ca și studenți scriitori cu trecut ca și tineri cu viitor.

Un Rafael pierdut este regăsit în Rusia

Profesorul Grabar, director al serviciului pentru restaurarea obiectelor de artă a adus din Nijni Taguil (Ural) un tablou care pretinde a fi al celebrului pictor italian Rafael. E vorba de „Madona del Popolo“ care se credea pierdut. Acest tablou poartă o inscripție care a fost recunoscută de profesor că e a lui Rafael. S'a putut stabili că data exactă a picturii e 1509.
Lucrarea lui Rafael să găsea în sec. 19 lea în uzinele Dimidov la Nijni Taguil, se presupune că tabloul a fost transportat în 1840 în apartamentele lui Demidov, favorita lui Nicolae I, condamnată la exil perpetuu pentru infidelitate.

Un anuar critic

În curând va apărea în „Biblioteca Semănătorului“ un volum intitulat „Anuar critic“ datorit tânărului și talentatului scriitor Perpersicius.

Un concurs de șah la Moscova

Zilele trecute s'a terminat la Moscova turneul de șah al Uniunii sovietice la care au luat parte o serie dintre cei mai renumiți maeștri de șah.
Primele trei locuri în clasamentul final au fost deținute de maeștrii Bogoljubow, Leowenfish și Rabinovici.

Ossendowski și muzica negrilor

Cunoscutul compozitor Ossendowski în timpul acestei ierne va întreprinde un turneu prin Africa occidentală și equatorială franceză. El va vizita Conakry, Bamaku, Tombuctu, regiunea Ciad și Congo. În tot timpul călătoriei nu va fi întovărit decât de soția sa, care e una dintre cele mai bune violoniste poloneze, dar care nu va da nici un concert negrilor, ci va studia caracterele muzicale specifice ținutului. Călătoria va dura opt luni. Plecarea e fixată în primele zile ale lui Octombrie.

Ultima oră

DI V. Brătianu — In Capitală
BUCUREȘTI. — DI V. Brătianu ministrul finanțelor, azi a sosit la București.
Conferința Minorităților
GENEVA. — La conferința minorităților care se va ține în Geneva la 14 Octombrie, și-au anunțat participarea până acum 32 țări.
Germania și pactul de siguranță
BERLIN. — Stresemann, ministrul de externe al Germaniei, a declarat, că guvernul său a primit invitarea la conferința pactului de garanță. Germania va lua parte la aceasta conferință.
Stingerea incendiului din Pleașa-Moreni
PLOEȘTI. — În urma perforării coloanei sondei din Pleașa Moreni, operațiune care a reușit pe deplin, flăcările și-au pierdut mult din intensitate. Azi, focul a fost complet stins. Țișteul se scurge pe tunel cu o mare violență.
Cantitatea de țigeci captată se ridică la 80 vagoane zilnic.

Chestia Mossul la Liga Națiunilor
GENEVA. — Ministrul de externe turc Teofik a declarat, că Turcia cu toată bucuria predă Iracului vilaetul Diala în loc de Mossul, obligându-se a lega un pact de siguranță cu Irac, Persia și Anglia.
Delegații noștri la conferința interparlamentară
BUCUREȘTI. — Delegația pentru conferința interparlamentară din Vashington, care e sub președinția senatorului Vespasian Pella, a părăsit țara astăzi.
Sovietele caută împrumuturi în Franța
VARȘOVIA. — Krassin, ambasadorul sovietic, dela Paris a avizat guvernul său, că în situația de azi e imposibil a câștiga un împrumut în Franța.

Terente — comunist
BUCUREȘTI. — Banditul Terente, a apărut, după multă tăcere, în comuna Duicea. Conform informațiilor culese mai mult timp a stat în Rusia și s'a reîntors pentru a face propagandă comunistă. Forurile competente au luat măsuri, ca acest bandit să fie prins.

Economice.

Regionalele Cfr. se desființează

Consiliul de administrație dela Cfr. care lucrează la întocmirea regulamentului pentru aplicarea legii de reorganizare a acestei administrații, s'a fixat definitiv asupra desființării actualelor regionale din țară — spune „Universul“:

In local lor se vor înființa, — odată cu aplicarea legii de reorganizare — un număr de 15 inspecțiuni de exploatare, în deplină măsură și actualele atribuțiuni ale regionalelor.

In ceea ce privește inspecțiile generale de control — din aceeași surșă putem ști că ele vor fi menținute.

Regulamentul legii va fi aplicat în curând în vederea măsurilor unei reorganizări a tuturor serviciilor drumului nostru de fier.

In acest scop lucrările comisiunii contii, mă zănic, conduse de d. Alex. Cottescu, fost director general.

Hotărârile consiliului superior al energiei

Consiliul superior al energiei a luat în cercetare cererea inginerilor Alex. și Pompiliu Nicolau și I. Dumitrescu, pentru amenajarea și utilizarea căderilor de apă ale Jiului, în cursul său superior.

După debateri îndelungate, consiliul a hotărât să supună cererea și avizului ministerului de comunicații, ca să se vadă dacă aprobarea și acordarea concesiunii societate nu căsunează vreo pagubă liniei ferate proiectate dela Bănești la Petroșani.

După avizul ce se va primi, se va hotărâ definitiv asupra cererii numiților ingineri.

Consiliul a hotărât să dezbată într-o ședință extraordinară, Marța viitoare cererea uzinelor electrice „Seta“ din Sibiu privitoare la instalarea unor uzine termo-electrice cu utilizarea gazului metan la Medias.

Avizul care se va da, va trebui să primească și lacuvișul guvernului.

Situația agricolă a țării în toamna aceasta

După ultimele rapoarte primite la direcția statisticii agricole din ministerul agriculturii dela consilieratele agricole județene, situația climaterică și agricolă a țării se prezintă mulțumitor pentru toate produsele și foarte bună pentru porumb.

Plantele cu recolta de toamnă, excepție făcând Baarabia, vor da o producție aproape de normal, iar în ce privește producția la porumb, după datele primite până în prezent, ajungem la următoarea primă estimare aproximativă și anume: 61.962.514 hectolitri în acest an față de 52.198.506 hectolitri în anul 1924 în chintale producția e de aproximativ 46.464.385 q în acest an față de 39.488.691 g. în anul trecut.

Vom avea excedent bugetar

Ziarul „Argus“ sub titlul de mai sus dă următoarele indicațiuni ce le deține dela d. secretar general al ministerului de finanțe în chestiunea mersului încasărilor generale ale Statului.

Toate încasările Statului făcute până acum atât prin administrațiile financiare din țară, cât și prin încasările CFR pe primele opt luni ale anului în curs, adică până la 31 August a. c., se cifrează la suma de 20.335.114.072 lei. Cum ultimele patru luni ale unui an financiar sunt mai bune în încasări și luându-se ca normă și încasările de anul trecut, d. secretar general al ministerului de finanțe și-a exprimat credința că încasările din ultimele luni Septembrie, Octombrie, Noembrie și Decembrie să treacă de 3 miliarde lei lunar, așa că până la sfârșitul lunii Decembrie vom avea bugetul general al Statului care este de peste 31 miliarde lei, acoperit complet și vom mai avea și un excedent de peste un miliard lei. Acest excedent al executării bugetului pe anul 1925 va mai crește cu încasările complementare ale acestui buget, care se vor efectua până la 30 Iunie 1926.

—00—

Devizele și valuta.

Rador, 15 Septembrie

BURSA:

Zurich:	Deschidera:	Inchidera:
Berlin . . .	123 31	12362 50
Amsterdam . . .	208 40	208.40
New-York . . .	518.25	518 25
Londra . . .	2512.—	2512.—
Paris . . .	24 35	2445.—
Milano . . .	2135.—	2140.—
Praga . . .	1525.—	1535.—
Budapesta . . .	72.65	72.60
Belgrad . . .	922 50	922.50
București . . .	255.—	255.—
Varșovia . . .	89 50	87 50
Viena . . .	73 05	73 05

Cursul devalizelor București

pe ziua de 15 Sept. 1925.

	Cerute	Oferite
Paris	9.68	—
Berlin	49.—	—
Londra	998.—	—
New-York	205.—	—
Italia	8.63	—
Elveția	39.70	—
Viena	29.—	—
Budapesta	—	—
Praga	6 10	—

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	780.—	—
Mărci	48.—	—
Leva	148.—	—
Lire otomane	114.—	—
Sterline	985.—	—
Francezi	9 75	—
Elvețieni	38 50	—
Italiani	840.—	—
Drachme	310.—	—
Dinari	350.—	—
Dolari	204.—	—
Marca poloneză	35.—	—
Coroane austriacă	29.—	—
„ maghiară	28.—	—
„ cehoslovacă	6.06	—

Activitatea Bibliotecii „Semănătorul.“

A apărut:

Nr. 83—84. St. Mețes: Moșile Domnilor și boerilor din țările române în Ardeal și Ungaria. Prețul lei 10.

Nr. 85—86. Tr. Mager. Aspecte din Munții Apuseni (Târgul de fete dela Gâina, etc). Prețul lei 10.

Nr. 87—89. Prof. Dr. Gr. Cristescu: Perspective sociale și culturale în lumina evangheliei. Prețul lei 15.

Nr. 90—92. V. Demetrius: Nuvele alese. Prețul lei 15.

Nr. 93. Elena Farago: Scrisori. Prețul lei 5.

Nr. 94—94/a. Al. Ciura: Icarior (Schife). Prețul lei 10.

Nr. 95—96. Ion Montani: Valul care trece. Prețul lei 10.

Nr. 97. St. Mețes: Relațiile Mitropolit A Șaguna cu Românii din Principatele române. Prețul lei 5.

Nr. 98—99. Oh. Lebrun-D. Nanu: La mielul alb lei. Prețul lei 10.

Nr. 100. George Mihail Zamfirescu: Magnolia. Prețul lei 5.

Nr. 101. Onisifor Ghibu: În jurul catolicismului și unirii bivericilor. Prețul lei 5.

Nr. 102—103. Const. Sudețeanu: Introducere în sociologia lui Auguste Comte. Prețul lei 10.

Nr. 104—106. Eugeniu Speranția: Generalități de Psihologie individuală și socială. Prețul lei 15.

Nr. 107—108. Goethe: Ifigenia în Taurida, dramă. În românește de Virgil Tem-Pretul peanu. Prețul lei 10.

109—110. Al. Mănculescu: Tudor Dragomir. (Povestiri). Prețul lei 10.

Am avut ocazie a cumpăra o cantitate mai mare

Modele de Pălării Femești Parisiene

pe prețuri convenabile, cari le vind pe prețuri foarte moderate.

Pălării uniforme pt. școala Ghiba Birta se vind pe prețul de 280 Lei.

JOSEFIN DEUTSCH

Salon de Pălării Arad, Strada I. Brătianu vis a vis cu poșta. oooo (1755)

Inainte de a cumpăra încălțăminte, vizitați prăvălia lui (1701)

IUSTIN OLARIU și Comp.

vis-a vis de restaurantul „Melul Negru“, unde aflați depozitate ghețe de prima calitate confecționate în atelierul propriu.

Croitorie de concurență!

Dacă voți a vă îmbrăca bine, eftin și a economiza 15—20%, cercetați în Arad, pe Piața Catedralei (Thököli-ter) No. 14. croitoria pentru domni alui

Samuil Kohn

unde se pregătesc, haine după măsurii, din stofe alese, pt. bărbați și băeți, pardisuri, paltoane și raglane. Cei din provincie, la cerință sunt serviți, cu mustre și prețuri. Confecționare de prima calitate. (1761)

Cel mai eftin izvor de aprovizionare cu postăvării englezești veritabile.

Tot felul de căptușeli, cele de trebuință pentru croitori în magazia mare permanentă. ooooo (1671)

BRITISCH IMPORT

Arad, casa Neuman, Bulev. Regina Maria 9.

Haine bărbătești pentru tineri și băeți, paltoane scurte blănuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură, la firma din Arad: (1715)

SZANTÓ și KOMLÓS

în edificiul teatrului orășaneșcu colțul Piața Avram Iancu

	Lei
Haine de băeți din lână	500
Palton de iarnă pt. băiat din lână	600
Haine de școală din lână	900
Palton pt. tineri	1050
Pantaloni de modă bărbătești	360
Pantaloni bridges pentru bărbați	450
Pardisuri din cauciuc	960
Haine bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane bărbătești din postav de lână	1450
Paltoane negre de iarnă	2000

Cumpărători cari se refer la acest inserat, beneficiază încă de 5% rabat.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	0 ⁵⁵	Teiuș	accelerat	5 ⁴⁰
Teiuș	personal	4 ⁵⁵	Teiuș	personal	7 ²⁵
Teiuș	expres	7 ⁰⁴	Teiuș	„	16 ⁰⁵
Teiuș	personal	12 ⁰⁸	Teiuș	expres	23 ²⁵
Teiuș	„	21 ⁰⁸	Teiuș	personal	23 ⁴⁷
Timișoara	„	1 ¹⁰	Timișoara	„	4 ⁴⁰
Timișoara	„	6 ¹⁰	Timișoara	„	9 ⁵²
Timișoara	accelerat	7 ⁰²	Timișoara	accelerat	11 ²⁸
Timișoara	personal	10 ³⁵	Timișoara	personal	15 ²⁷
Timișoara	„	16 ³⁰	Timișoara	„	20 ⁵⁹
Timișoara	accelerat	19 ²⁴	Timișoara	accelerat	23 ²⁹
Curtici	personal	0 ³¹	Curtici	accelerat	0 ³⁰
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Curtici	expres	6 ⁵²
Curtici	personal	7 ⁴⁴	Curtici	personal	7 ²⁴
Curtici	„	9 ⁰⁶	Curtici	„	9 ²³
Curtici	„	14 ²⁴	Curtici	„	11 ⁵⁸
Curtici	„	17 ²⁴	Curtici	„	17 ⁰³
Curtici	expres	23 ³⁷	Curtici	„	20 ³³
Brad	personal	7 ⁴⁰	Brad	„	7 ⁰⁶
Brad	mot. ajut.	11 ⁴⁴	Brad	mot. accel.	8 ⁵⁴
Brad	personal	16 ¹⁵	Brad	mot. pers.	15 ²²
Brad	mot. accel.	19 ¹⁰	Brad	personal	20 ⁴¹
Oradea-Mare	personal	5 ⁰⁰	Oradea-Mare	„	1 ³⁵
Oradea-Mare	mixt	13 ¹²	Oradea-Mare	mixt	8 ³²
Oradea-Mare	accelerat	16 ⁰⁰	Oradea-Mare	accelerat	9 ²⁹
Oradea-Mare	personal	19 ³⁷	Oradea-Mare	personal	15 ¹⁰
Pecica	mot pers.	5 ³⁰	Pecica	„	7 ²⁴
Pecica	mixt	8 ⁰⁰	Pecica	mixt	11 ³⁰
Pecica	mot pers	14 ⁰²	Pecica	mot. pers.	16 ²⁶
Pecica	„	18 ⁵⁰	Pecica	„	20 ⁵⁰
Jimbolia	mixt	10 ⁰¹	Jimbolia	personal	7 ⁰⁰
Jimbolia	personal	16 ¹⁵	Jimbolia	mixt	20 ³⁵
Otlaca	mixt	15 ⁵⁵	Otlaca*)	„	13 ²⁶

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

Calea Ferată Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane								
2	4	6	8	10	Klm.	Arad—Ghioroc			Trenuri de persoane					
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a					
510	800	1130	1440	1900	—	Pl.	Arad	Sos.	715	957	1334	1644	2104	2245
514	804	1134	1444	1904	1-1	Pl.	Arad C. F. R.	Sos.	712	954	1331	1641	2101	2240
							Halta 1							
							Micălăca-nouă							
521	811	1141	1451	1911	2-5		Micălăca		705	947	1324	1634	2054	2233
530	820	1149	1459	1919	6-7		Glogovaț		657	936	1316	1626	2046	2225
539	829	1159	1509	1929	11-6		Mândruțoc		647	929	1306	1616	2036	2218
							Halta Mândruțoc-Cicir							
544	834	1204	1514	1934	12-9		Cicir		641	924	1301	1611	2031	2213
553	843	1213	1523	1943	16-3		Sâmbăteni		632	915	1252	1602	2022	2205
604	854	1224	1534	1954	21-4		Ghioroc C. F. R.		621	904	1241	1551	2011	2155
							Halta 3							
607	857	1227	1537	1957	22-3	Sos.	Ghioroc piața	Pl.	617	900	1237	1547	2007	2151
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane								
102	104	106	108	110	Klm.	Ghioroc—Pâncota			Trenuri de persoane					
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	2007	—	Pl.	Ghioroc piața	Sos.	606	858	1228	1538	1958	
622	904	1242	1552	2012	1-1	Pl.	Cuvin	Sos.	602	855	1224	1534	1954	
							Halta 5							
							Halta 7							
631	912	1251	1601	2021	4-7		Covăsinț		553	847	1215	1525	1945	
							Halta Covăsinț com.							
							„ 8							
							„ 8a							
							„ 9							
							„ 9a							
							„ 10		</					